NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ 2166 — GIÁ 10 XU — 2333 — NGÀY THỨ BẢY 7 JUIN 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

ANNONCES

TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI

TÉLÉPHONE N° 180

Cái dở của người mình

I

Những cái hay của người mình, như trên kia đã kể, là do ở mấy cái tinh-chất tốt, biết trọng gia-tộc, quí sinh-mệnh, chuộng danh-dự, ham cạnh-tranh, hay bắt-chước và thích hợp quần. Ấy cũng nhờ về mấy cái tính chất tốt đó mà dân-tộc mình mới sinh-tồn phồn-thực được ở trên một mảnh đất đông-nam châu Á mấy ngàn năm nay; nhưng cũng lại bởi cái duyên cớ gì mà một cái dân-tộc có thể, một cái quốc-thể lớn thế, đến ngày nay tiến-hóa vẫn còn chậm chạp kém người? Xét cho cùng ra thì một người cũng vậy, một dân-tộc cũng vậy, mình giỏi thì chẳng ai đè mình xuống cho dở được, mình hay thì chẳng ai ngăn mình lại cho hèn được. Ngạn-ngữ Tây có câu: Trời giúp kẻ tự giúp, mình hay mình giỏi hay mình hèn mình dở, là dễu tự ở như mình. Các nhà tâm-lý-học đã nghiệm ra rằng cái nhược-điểm của loài người là hay có cái tính thiên đã xu-hướng về một đường nào thì thường nhắm mắt chạy cho đến kỳ cùng mà mê-lạc cũng không nhận ra được, nên đủ có cái tính tốt đến thế nào đi nữa mà thường vẫn không khỏi có thiên, mà đã thiên thì tức là có tệ. Dân-tộc ta thật cũng không khỏi có cái nhược-điểm ấy; những cái mà gọi là cái tính tốt kể trên đó đều không khỏi có thiên, thiên sinh tệ, mà thành ra có những cái dở như sau này:

I

Vì cái tính trọng gia-tộc quá thiên mà thành ra có cái tệ tự-tư tự-lợi. Loài người ai là chẳng tự-tư tự-lợi, nhưng có cái lợi nhỏ cái lợi lớn, có cái lợi gần cái lợi xa, có biết được cái lợi lớn lợi xa thì mới mong có tiến-hóa; mà cái lợi lớn lợi xa lại thường xung-đột với cái lợi gần lợi nhỏ, nhiều lúc phải bỏ cái nọ để cầu lấy cái kia. Gia-tộc là trọng thật; trọng gia-tộc là cái tính tốt thật; mà phải biết cái gia-tộc của mình đó chính là một phần-tử của một xã-hội, một quốc-gia; cả cái đó đấm thì người trong đó không ai có thể sống được một mình; cả một xã-hội bại-hoại, một quốc-gia tan-tành thì một phần tử trong xã-hội quốc-gia là cái gia-tộc của mình làm sao mà vẹn tuyền tử-tế được; nhưng cái gì có lợi riêng cho một gia-tộc mình mà hại chung cho quốc-gia xã-hội thì là cái lợi nhỏ lợi gần; những cái gì làm lợi cho xã-hội quốc-gia mà lợi khắp đến cả gia-tộc mình thì là lợi xa lợi lớn: người nghĩ đến cái lợi xa lợi lớn thì không hề chịu để cho cái lợi nhỏ lợi gần nó ám-ảnh được, không hề nói một điều, làm một việc có hại cho quốc-gia xã-hội mà mưu lợi cho riêng một gia-tộc mình; nếu thiên về trọng gia-tộc quá mà không kể gì đến xã-hội quốc-gia, chỉ lo sao có lợi cho gia-tộc mình thì làm, dù hại đến xã-hội quốc-gia cũng mặc, như thế là chỉ biết có lợi gần lợi nhỏ mà không biết có lợi lớn lợi xa, tức là cái tệ tự tư tự lợi vậy.

Cái tệ ấy ở trong dân-tộc mình thì nói sao xiết được: làm quan chẳng nghĩ gì đến trị chúa trạch dân mà chỉ nghĩ sao cho có mỹ-trạch lương-điền, kiều-thê diễm-thiếp là lo về gia-tộc. Đi học chẳng nghĩ gì đến trường dân phụ thế mà chỉ nghĩ sao cho được nhà cao cửa rộng, tư ấm thê vinh, cũng là lo về gia-tộc. Các ông phó thợ cũng vì cái lụng lo gia-tộc của mình mà làm hàng diêu, bán đồ giả, miễn cho kiếm được nhiều lợi nuôi vợ nuôi con, mà không quản gì đến lợi quyền của nước nhà phải vì thế mà tổn hại; các ông lái buôn cũng vì cái lụng lo gia-tộc của mình mà ăn gian nói dối, bán lật mua lừa, miễn cho dật được của người làm giàu làm có mà không quản gì đến tín-nghĩa trong xã-hội phải vì thế mà tiêu-vong; chú ký-một tảo xén của ba thằng khố rách, phường lổng lý bớp nặn của mấy đứa lưng đen; các thầy nha mua cái ngòi bút đổi trắng thay đen; các cậu lệ giờ cái thủ-đoạn bớp khăn bịch ngực; thầy cung thầy cò, đảm thọc thọc gạo; tuần dinh mật thám, chỉ lương vì cường, cho đến những quân dầu trộm đuôi cướp, dù còn mẹ mìn cũng đều lăn-lóc về cái cảnh sinh-nhai sầu một cho nhà cửa vợ con mình mà không tiếc gì hãm hại đến đồng-bào, phương-ngại đến công-ích nữa. Suốt trong nước người nào người nấy chỉ hì-hục lăn lộn về một nỗi làm thế nào cho nhà mình được giàu, nhà mình được sang, nhà mình được vinh hiển toàn gia phong-lưu vạn-đại, thành đồ đã có vua xây, nước trị hay loạn, thịnh hay suy cho là không quan thiết chi đến nhà mình cả; nói mặc nói, giống mặc giống, cháy nhà hàng xóm, bằng chân như vại, qui hồ nhà cửa ta phong-quang, con cháu ta sung-sướng, ai chết mặc ai có hề gì; ấy cái tinh trọng gia-tộc của người mình thiên đến như thế.

Bởi thế nên cái quan-niệm người mình đối với quốc-gia rất là bạc-nhược, đối với giống nòi rất là lãnh đạm, việc đời việc nước tuyệt-nhiên không ai lưu tâm lý-hội đến, mà bao nhiêu những sự-nghiệp công-cộng trong xã-hội không có một cái gì gây dựng được thành-lập, duy-trì được vững bền, cái hại chung trong nước không làm sao mà trừ, cái lợi chung trong nước không làm sao mà làm được. Lại bởi thế mà sinh ra cái tệ bênh bè bênh bợi, anh em con cháu dù có tội có lỗi mà cha chú nếu là người có quyền vị thì làm sao cũng cố hết sức che chở dỡ-dần, cách giao tế trong xã-hội nhiều khi mất cả sự công bằng mà bình-dân thụ hại cũng không phải là ít. Tệ nữa là gây nên cho người ta một cái thói ỷ-lại, con cháu ỷ-lại ông cha, anh em họ hàng ỷ-lại lẫn nhau; một người làm quan cả họ được nhờ, đỗ là một cậu thông-thường trong cửa nuộng người mình, dù đại-biểu cái tâm lý ỷ-lại của người mình vậy; ta chẳng từng thấy có hiểm ông chiếu ông ẩm bì mũi chưa sạch, đã tấp-tểnh chỉ chực cái miếng làm quan, mà thật cũng có nhiều cụ nguyên lão đại-thần những hết việc nước việc vua, đau đáu ngày đêm có một chuyện xi phần cho các cậu lấy cái chức nào ngon, cái huyện nào mở dầy ư? Ta lại chẳng từng thấy có ông tuần-lý ở một hạt nào thì nhan-nhản những là quan anh, quan chú các cụ nhà trong ấn ngon mặc tốt, chè chén phiện-phè thâu năm suốt tháng đều vào lưng quan cả, có kẻ lại đội xống mũ nọ, đựa thần đựa thế mà làm những chuyện đọa nạt hống-hách bá hiếp, đánh đập người ta nữa dầy ư? Suy cứu cái tệ nguyên là tự cái tinh thiên quá trọng gia-tộc mà sinh ra cả.

T.

Nhân dịp lễ Pentecôte nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2167 đến ngày thứ ba 10 juin 1924 mới ân-hành.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 5 Juin 1924

Ông Herriot không nhận lập tòa nội-các

Quan Millerand cử ông Herriot lập tòa nội-các, nhưng ông không nhận lời.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 6 Juin 1924.

Một bài diễn văn của ông Painlevé

Trong bài diễn văn của ông Painlevé đọc, sau khi ông trình cử nghị-trưởng ở trước dân nghị viện, có nói: Những lời phao ngôn rằng nước Pháp mơ tưởng việc bá chiếm là những lời bịa đặt cả. Nước Pháp chỉ mong lập được một cuộc hòa công bằng. Nước Pháp rất trông cậy về cái tiền đồ của hội Van-quốc, để chống lại cái chủ-nghĩa Bismark nước Đức. Nước Pháp dùng cường quyền để phù cho công-lý, nhưng muốn cho sự công-lý tất phải chứa những điều khoản hợp công-lý. Nếu những đảng quốc-dân lăm lăm phục thù mà cầm quyền-chính nước Đức, không khi nào các đảng ấy thắng được ta. Cái nghĩa vụ thứ nhất của chánh-phủ là phải bảo hộ cái tài lực của quốc-dân, mà chỉ có cách ấy là cải-lương được mọi việc mà thôi.

Một bài diễn văn của ông Herriot

Ông Herriot diễn-thuyết tại bữa tiệc của các nhà báo Anh Mỹ ở Paris có nói: Các báo-quán có ý lo về việc đảng cấp-tiến cầm quyền chính. Cái chính thể dân-chủ ở nước Pháp, tưởng không ai nên ngại cả, vì cái chính thể ấy trọng nhất là trong nước có trật tự và sổ chi-thu được thăng-bằng. Tôi hết sức làm việc cho nước Pháp được thịnh-vượng, và thế-giới được bình-yên. Song cũng phải biết đến cái quyền lợi của Anh Mỹ, và quan niệm của Anh-Mỹ đối với cuộc hòa-bình.

Cái chương-trình mới của tòa nội-các Marx

M. Marx đã tuyên-bố cái chương-trình mới của tòa nội-các mới lập lại. Trong chương-trình ấy nói nhiều nhất về tỷ-trình của các nhà giám-định. Ông nói nên với thi-hành cái chương-trình ấy.

Các báo về tả-đảng công-kích M. Marx. Song tòa nội-các được đại đa số tán thành cho.

Quan Giám-quốc với ông Herriot

Điện Giám-quốc có lại cáo cho các báo mấy câu sau này:

Theo như lời hai ông nghị trưởng ở hai nghị-viện bản quan Giám-quốc mới ông Herriot đến điện nghỉ. Quan có Giám-quốc hay tỏ mọi lẽ về cái hiện tình ngoại giao và nội-vụ, rồi hai có cử ông Herriot lập một tòa nội-các để thi-hành các tư-tưởng đã được quốc dân hoan nghênh trong cuộc bầu-cử mới rồi. Quan Giám-quốc và ông Herriot bàn bạc mọi lẽ, thì không có điều gì là không hợp ý nhau cả. Sau ông Herriot nói đến việc ngoại Giám-quốc, quan Millerand đáp rằng cứ theo luật-pháp, thì việc ấy không được phép bàn đến, vậy ngài không có thể xét về việc ấy được. Quan Giám quốc tuổng cái nghĩa vụ của ngài là phải lựa chức cho đến hết hạn mới thôi, nên ngài có nói ngài quyết chí bênh vực pháp-luật và giữ gìn cho khỏi sinh ra một tai lệ với nguy-hiểm cho sau này. Ông Herriot không có ban gì đến cả, ông chỉ đáp rằng riêng phần ông không có thể nhận việc quan Giám-quốc ấy cho được.

Ông Herriot với việc lập tòa nội các.

Khi ông Herriot ở điện Giám quốc trở về, ông có hội nghị với ông Painlevé, ông Briand, ông Blum cùng nhiều ông nghị viên về các tả-đảng. Sau ông có nói với các đại-biểu báo-quán: Về hai lại cáo của điện Giám-quốc, tôi không cần nói đi nói lại gì. Lúc đầu trong cuộc hội-nghị ấy nói về các vấn-đề lợi ích quốc dân. Cái chương-trình của tôi không ai phản-đối điều gì cả, hiện đã công-bố cho mọi người biết rồi. Quan Millerand có nói việc ấy ngài cũng biết. Tôi có nói trong cuộc bầu cử mới rồi, tôi đã bênh vực cái tư tưởng của tả-đảng liên-hiệp đoàn, thì nay không có lẽ gì tôi lập một tòa nội-các mà lại không theo cái ý-kiến của các tả-đảng. Mà việc các tả-đảng quyết-nghị về cái địa-vị Giám-quốc đối với pháp hiến thế nào hiện đã công-bố cho mọi người được biết. Cái sự-thể làm cho đại-đa-số các tả-đảng không tán trợ cho tôi được, nên tôi phải từ không nhận việc lập tòa nội-các.

Quan Giám-quốc với việc lập tòa nội-các

Ngày hôm qua, quan Millerand có tiếp các ông Milliès-Lacroix, Ratier, Rio. Ngày hôm nay, ngài tiếp các ông Chaumet, Franklin-Boullon, Brunel, Klotz, Mascurau, Paul Laffond, Lucien Hubert-Steeg.

Tại thứ-dân nghị-viện

Các chánh-đảng tại thứ-dân nghị-viện có họp một kỳ ở nghị-viện để ấn-định cái chánh-sách đối với thời cục ngày nay.

Một cuộc hội-nghị của các tả-đảng

Các tả-đảng hội-nghị ở nhà ông Painlevé để bàn việc.

Nghe đâu các đảng xã-hội bàn rằng nghị-viện nên hội-nghị luôn cho đến khi tòa nội-các lập xong mới thôi.

Nhật-bản với Hoa-kỳ

Cái phong trào phản đối Hoa-kỳ ở Nhật-bản rất là náo-nhiệt. Tại Tokio có đủ mọi cuộc hội nghị lớn để tỏ ra bất phục về bản luật hạn chế di-dân.

Quan đại sứ Hoa-kỳ ở Tokio từ chức để khởi-hành đi Hoa-kỳ.

Cavite ngày 4 juin 1924

Cuộc bay vòng thế-giới

Tin Tokio — Ở Kamosheina có tin đến nói rằng sáng ngày hôm nay các phi-hành gia đã định hạ đi Shanghai, nhưng máy phát-động trong tàu của trung-úy Smith bị hỏng nên trung úy không thể bay đi được. Không biết các phi-hành khác có bay đi không.

Tin Washington — Theo như lời thiếu tá Martin xin, đại-tướng Patrick cử trung-úy Smisth vào chức quản đốc các phi hành gia bay vòng thế-giới.

Đường điện-thoại từ Anh đến Úc-đại-lị-á

Tin Londres. — M. Marconi đặt được đường vô tuyến điện thoại từ Anh đến Úc-đại-lị-á có nói rằng tin tức gửi đi nghe được rõ ràng. Ông chắc rằng có thể đánh giây nói từ Anh đến Úc-đại-lị-á, mà tưởng đến tận đâu cũng được.

Tin về phi-tướng Pelletier d'Oisy

Tin Tokio — Phi tướng d'Oisy tới Tokika ngày mồng bốn.

CÁI NẠN GIẶC CHÂU-CHẤU Ở ÚC-ĐẠI LỊ-Á

Ở Sydney có tin điện nói rằng, cái bầy giặc châu-chấu ở Úc-đại-lị-á đủ đội lắm, nhất là ở quận Mudgess. Người ta nói có khi có châu-chấu bay như thế đám mây. Đã có người đi xe gặp một đám châu-chấu bay liền một thôi 25 kilomètres không hề chỗ nào.

MỘT CÁI NHẪN LY-DỊ

Một người thợ kim-hoàn nước Anh ở Manchester mới chế một thứ nhẫn riêng cho hàng vợ chồng ly-dị đeo. Nhẫn có một cái hộp con, trong có chứa một cái lên bằng vàng, hễ gặp làm đôi để biểu hiện sự ly-dị.

Nghe đâu thiên-hạ đã nhiều người dùng thử nhẫn ấy. Lúc đoàn-tụ với nhau có một thứ nhẫn làm biểu hiệu, thì lúc ly-dị cũng phải có cái gì làm biểu-hiệu cho người ta biết chứ.

VĂN UYỂN

Tự thuật

Bẩm đất Lai mười sáu tỉnh trải,
Dương danh-hương chưa một chút đền bồi.
Ngược xuôi đã Bắc từng đi khắp.
Cay đắng mùi đời đã nếm thôi.
Trong hiểm-họa đám đâu lòng chẳng mảng,
Nước nhà khôn sự lệ đỏ hồi rơi.
Trăm anh sẵn nếp nhờ tiên-ấm,
Mỏn nợ tang bồng họa trả trời.
Vinh-xuân, Ng.-huy-Yêm.

Phong cảnh chợ Dời

Chợ Dời phong cảnh cũng xinh xinh.
Tô điểm khen ai khéo vẽ hình.
Lác đác bên đường cây kín lá,
Lô nhô cạnh bãi nóc trùm tranh.
Buôn nơi thôn ổ sao rằng dại,
Lánh chốn phồn hoa lại hóa khinh.
Bốn chín là ngày đông đúc nhỉ,
Xem chừng đây cũng kể văn-minh.
Tiên-du, Lê-đăng-Ky.

Phú đắc:

Lấy chồng chẳng đặng tấm chồng,
Bõ công trang điểm má hồng răng đen.

Lo chồng đa luống rối bòng-bong,
Chồng lấy sao cho đáng tấm chồng.
Phận đẹp, duyên ưa may phải lứa;
Răng đen, má phấn khỏi hoài công.
Anh-hùng vì chẳng đưa tin tới.
Thục-nữ thôi thà ở vậy xong.
Tiền động còn chờ tay khéo mở....,
Buồn ghê ai nhỉ cảnh phòng không.
Việt-Sơn, Lê-vũ-Tuấi.

MỘT ĐỨA BÉ NHANH TRÍ KHÔN

Mới đây một đứa bé lên 9 tuổi tên là Gilberte Van-creau đi xe hỏa với cha mẹ đến Aubrais. Khi tới nhà ga, đứa bé dang đi qua đường sắt, thì có một chuyến xe khác đi qua toa đứa bé và hành-khách kêu rầm lên, người cầm máy liền ghìm lại, song vì nỗi cũng chắc là đứa bé ấy chết rồi, ngờ đâu khi xe máy gần tới, đứa bé ấy nằm được một cái tay vật ở đầu xe, mà níu chặt lấy. Lúc xe đỗ lại nó cứ điềm nhiên bỏ cái tay sắt ra, mình mẩy chẳng hề xây đá một tí, chứ không bị đau đớn gì cả. Lên 9 tuổi mà can đảm và nhanh nhẩu thay!

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Pentecôte nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2167 đến ngày thứ ba 10 Juin 1924 mới ân-hành.

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 31 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ-nhật 8 Juin 1924
PENTECÔTE

Âm-lịch

Mồng 7 tháng năm, năm Giáp-tí
Ngày Mậu ngọ
Hành Hỏa Sao Tinh, Trực Kiến
KỴ Thu-điền, Chiếm cát
NGHI Tế-tự

Ngày kia

Dương-lịch

Thứ hai, 9 Juin 1924
S. Prisgie

Âm-lịch

Mồng 8 tháng năm năm Giáp-tí
Ngày Kỷ-mùi
Hành Hỏa Sao Chương Trực Trừ
KỴ: Phá khoản, Phục-Sưu
NGHI: Tế-tự, Ký phúc, Cầu tự, Di tế, Thương-lương, Xuất-hành, Tu-tạo, Động thổ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		9 $ 50
— nhì	—	8 20
— ba.	—	8 20
Thóc.	—	6 00
Bắp ngô.	—	5 20

Giá bạc. Kể từ ngày 7 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 15

Phát phần thưởng cho học-trò các trường công. — Cuộc phát phần thưởng cho học-trò các trường công Hanoi sáng chủ-nhật 15 juin này sẽ do quan chánh Ngân-khố Paris chủ tọa. Bài đề-văn thưởng lệ sẽ do ông Taboulet giáo sư trường Trung-học Albert Sarraut đọc. Quan chủ tọa cũng đọc một bài đáp lại.

Các kỳ thi tú-tài. Các đầu bài ra đăng tiếp theo như sau này:

Phần thứ nhất. Ban C và ban D.

Vật-lý học

Trong ba bài sau này được chọn lấy một:

I. — Lunette astronomique; marche des rayons; grossissement.

II. — Loi d'Ohm pour un conducteur cylindrique homogène: indiquer les expériences que l'on ferait pour l'établir; résistance, unité de résistance, résistivité. — Cas où le conducteur considéré comprend une force électromotrice (générateur ou récepteur). Loi d'Ohm pour un circuit fermé.

III. — Force électromotrice d'induction: expériences qui la mettent en évidence; loi fondamentale; son expression algébrique.

Trong hai bài sau này được chọn lấy một:

I. — Deux lentilles plan-convexes, d'épaisseur négligeable, faites d'un même verre d'indice $n = \frac{3}{2}$, et dont les faces convexes ont même rayon de courbure R, sont centrées sur le même axe principal, à une distance égale au double de ce rayon de courbure. On demande:

1.—D'établir la relation générale qui lie l'abscisse de l'objet, comptée à partir de la

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

première lentille, a l'abscisse de l'image, comptée à partir de la seconde ;

2. L'expression du grandissement linéaire ;

3. L'application des formules trouvées au cas où le rayon de courbure commun est égal à 5 centimètres, et l'objet se trouve à 1 mètre de la première lentille.

oán học

Trong ba bài sau này được chọn lấy một :

I. — Limites de la somme des faces d'un triedre

II. Angle de deux plans définis par leurs échelles de pente

III. Translorner en un produit la somme ou la différence de deux fonctions circulaires, sinus, cosinus ou tangentes.

Bài tính pháp làm

Un cercle etant donné, on prend sur un diamètre deux points A, B, equidistants du centre et l'un même par ces points deux droites parallèles faisant un angle X ayec le diamètre considéré. Une tangente au cercle coupe ces parallèles en G, et D. Montrer la *curiathon* de l'aire du trapèze A B C D quand la tangente varie. On designe la longueur A B par a et le rayon du cercle par r. On pourra prendre pour variable indépendante l'angle de la tangente avec le diamètre donné.

Thi tú tài bản xứ. — Kỳ thi tú-tài bản xứ thi sáng hôm nay có những bài này :

Khoa học

I. — Galvanoplatie.

II. — La soude du commerce.

III. — Les insectes nuisibles aux plantes cultivées au Tonkin.

Leur genre de vie, leurs degats. Moyens de les détruire

. . .

Kỳ thi tú tài tây, về phần thư nhì thì có những thí sinh sau này được vào kỳ vấn-đáp.

Nữ ban

Mlle Cavaignals.

Nam ban

MM. About, Bouchon, de Condinguy Tôn-thất-Đào. Trần-văn-Do, Le Gall, Nguyễn-văn-Luyện, Trần-minh-Phương, Romilly, Phạm-bá-Viên.

Kỳ thi vấn đáp, đến sáng mồng 10 Juin hồi 7 giờ rưỡi thì bắt đầu mở.

Ngạch quan lại. — M. Ng-Đồng, tri huyện Hạ-hòa (Phú-thọ), nay tạm đổi về tòa nhì phủ Thống-sứ.

M. Trịnh-đình-Chương, chánh tri-châu hạng nhất tại châu Yên-lập (Phú-thọ), nay tạm đổi đi tri huyện Hạ-hòa (Phú-thọ).

M. Hoàng-văn-Quí, bang-tá huyện Cẩm-khê (Phú-thọ), nay tạm đổi đi tri-trấn Yên lập (Phú-thọ).

Giấy bạc giả. — Giấy bạc giả độ này, nhất là giấy 5 đồng, lưu hành nhiều lắm. Người ta nói giấy đó là của mấy bọn Khách ở miền Cao-bằng và Moncay gửi về. Bởi vậy mà độ rày sở Mật-thám đi khám riết lắm, nhất là những người Trung-hoa ở ngoại-quốc tới Haiphong và những hàng hóa ở Trung-hoa tải sang cũng vậy. Mới đây sở Mật-thám có bắt được một tên Lâm đem lưu hành những giấy ấy thì đã giải nộp Tòa án rồi.

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cô Nguyễn-thị-Hảo là thân-phụ ông Nguyễn-đình-Quế, giáo học tại nhà Học chính Bắc-kỳ, vừa tạ thế ngày hôm nay. Sáng mai chủ nhật hồi 7 giờ cất đám, khởi hành từ nhà ông ở đường Quan thánh số 4.

Bản quán có lời chia buồn với ông bà giáo Quế và gia quyến.

CẦU SÔNG CÁI

Tối hôm nọ, lỡ đi chơi mất cầu sông cái lúc về gặp mưa phải cảm, nhờ uống được mấy hoàn thuốc khỏi ngay : xin mách bà-con : thuốc ấy mua lại hiệu **QUẾ-LÂM, 42 phố Phúc-kiến Hanoi** *là một hiệu chuyên bán sâm quế thục cao thượng hạng và các thứ* **hoàn tán thuốc gia truyền.**

Hà-xuân-Lan lại cảo

Việc đánh nhau ở Cửa-nam. — Việc này bản-báo đã đăng trong số báo 2 juin vừa rồi là ngay ngày hôm sau việc xảy ra. Nhưng nay xét ra cái cớ sở-dĩ xảy ra tấn kịch ấy lại là vì một cái ám-mục ở trong nhà ấy mà ra. Thủy chung thì vẫn chỉ có một người dân bà là thị Loan, nhưng không phải là vì các thầy quyền say rượu mà sinh chuyện. Cứ như lời người biết rõ chuyện đã nói thì thị Loan vốn là một người vợ lính trước kia cùng chồng trọ ở nhà hàng cơm ấy, sau khi chồng phải đổi đi xa, còn thiếu lại bao nhiêu tiền cơm đó, nhân xa xôi không thể đèo bòng đi được, nhân trẻ để vợ ở lại đó giúp việc và làm tin. Từ đấy thị Loan phải ở đó, tưởng hầu hạ không công trong ít bữa cho xong nợ rồi về. Nhưng ác thay chỉ vì một mảnh hồng-nhan mà khiến cho ai ngẫm muốn đem một sợi tơ tình mà ràng buộc. Đâu người con gái nhà ấy thấy thị Loan có chút nhan sắc, bèn đem lòng vườn gấm muốn thêm hoa, đinh lấy làm tiểu-tình cho đúc ông chồng cả mình, thị Loan không thuận, nhưng mụ kia nhất định cứ liều ép hoa nài, giữ không cho thị Loan đi đâu nữa. Một thầy quyền, đâu cũng trọ tại nhà ấy biết chuyện thế, không hay có quả là sẵn dịp anh-hùng mà muốn ra tay sở đẳng t ảo cũi cho thuyền-quyên, hay là vì cái lòng chi chi thì không rõ, lân-la kiếm lời nói c·o thị Loan ra. Nhưng gã chuồng ai chịu sổ ra, chỉ nhà nói là thị còn có nợ không cho đi. Ấy vì thế mà hai bên thành ra xô xát, kết quả người lính bị mấy vết thương. Lúc đó có mấy người lính trông thấy bạn bị đánh liền xông vào đánh giúp, rồi về báo sở quan binh. Quan binh cho một toán lính ra bắt mấy người lính về, và giải cả những người đánh nhau về nữa chứ không phải là cho lính ra phá nhà như lời đồn của thiên-hạ. Thương hại thay cho thị Loan đã phải một phen sợ hãi, ngờ đâu sau khi bình lính đi rồi, người nhà cho là vì à mà sinh sự tan cửa nát nhà, quẫn lại, dập liều vài hoa đánh, cho à một trận đào để. Á bị thương nặng, phải đưa ngay vào nhà thương.

Ấy đầu đuôi câu chuyện mà người ta đã xét ra được dại khái như thế. Bọn sau này việc đến Tòa án thì sẽ biết rõ hơn, vì trong việc ấu đả có mấy người bị trọng thương thì không sao im đi được.

Một chuyện xe lửa bị đỗ ở đường Hải-phòng. — Hôm 4 juin vừa rồi, chuyến xe lửa chở hàng ở Haiphong lên Hanoi, khi 12 giờ đêm, đi đến ga Phù-thụy — Đình-dù, chỗ km 17 — 18 thì cái toa máy và toa than bị đổ vỡ tan tành, may người sếp-tanh thoạt thấy xe đổ, liền nhảy xuống được ngay, nên không việc gì cả ; còn người đốt máy thì bị thương khá nặng ở mặt, đã đưa ngay về nhà thương Hanoi để điều trị. Hai toa chở gạo cũng bị đổ, cái đổ sang bên nọ, cái đổ sang bên kia và một cột giây thép ở bên cạnh đường cũ·ổ đó cũng vì xe đổ vào mà bị gẫy. Mấy toa hàng không bị đổ, thì chuyến xe hỏa ở Hsiphong lên sớm hôm sau đã chở đi, còn cái toa máy, toa than và hai toa hàng, thì hiện nay đương phá đỡ. Cứa biết duyên do tại làm sao mà xe đổ n·ư thế.

CAO BẠCH

Hiệu Hảo-chế MONTÉS nhà ba chuông, có lời để các nhà làm đồ thủy tinh biết rằng nước acide fluorhydrique đã tới nơi.

Một cách giết sâu bọ không hại vệ-sinh — Cứ đến tết Đoan-ngọ mồng 5 tháng 5 ta này thì người nước ta vẫn có tục giết sâu bọ. Sáng sớm hôm ấy ngủ dậy, hoặc ăn rượu nếp, hoặc ăn quả mận, quả đào, vân vân. Cách ấy rất hại cho sự vệ-sinh. Nay các n à tân-học đinh dùng cách giết sâu bọ mới, nghĩa là sáng sớm ngày Đoan-ngọ thì hút một điếu xi-ga EXCELSIOR của hiệu MINH-DƯỜNG, số 83, giữa phố hàng Gai, Hanoi.

T. lai cảo

Nếu các ngài muốn bận quần áo tây hợp thời và giá rẻ thì xin tới hiệu :

Phan-Quảng-Thành

TAILLEUR

Số 10, phố hàng Đào, Hanoi

Nghỉ hộ-sản. — Cô Phạm-thị-Tuyết, có đỡ thực-thụ hạng tư, được phép nghỉ hộ-sản th·êu 15 ngày nữa.

Một việc om xòm. Hồi 6 giờ chiều hôm qua ở phố hàng Buồm có một người Khách to-lớn lực-lưỡng đang đánh một tên nhỏ sáng ta, thì một người học-sinh·ta chừng 16. 17 tuổi, người bé nhỏ đi qua trông thấy, liền đến can, không biết người Khách nói gì mà cậu học trò kia đấm một quả đấm vào mặt rồi lại đá luôn mấy cái, người Khách ngã quay ra.

Những người Khách ở các hiệu trông thấy thế liền đỏ ra tiếp ứng, người học trò lại đấu với những chú này được vài hợp, song xem có một mình không thể đấu lại được, cho nên phải chạy vào một nhà kia ẩn thì người Khách lại chạy vào tận nhà ấy mà tìm. Bấy giờ tôi mới thấy ý ổn ở phố liền chạy ra xem, sau mới biết chuyện, lập tức tôi đi báo Cảnh-sát lại đem cả hai người lên Cẩm.

Đỗ-hữu-Uẩn lại cảo

Ăn cắp đồng hồ. — Vũ-tu-Hao cu-li xe ở đường Huế số 1 ăn cắp một cái đồng hồ có dây vàng giá đáng 290 *francs* của ông chủ công-ty Vận-tải thì đã bị giải vào Tòa-án.

Thuê xe đạp lấy mất. — Hiệu Thuận-hưng cho thuê xe đạp ở phố Sông-tô-lịch kiện một người lính Tây đến thuê một cái xe đạp giá đáng 35 đồng rồi lấy xe đi mất

NƯỚC CHANH

HIỆU

T B

126, Route de Sinh-từ

(Bến Giám)

Chế bằng nước cốt, thật là thanh-khiết, chai quả bầu, nút sắt.

Các ngài nào vẫn uống nước chanh, từ nay không cần phải mua nước Thanh-Hồng-kông nữa. Cứ biểu nay mà uống ngon hơn mọi thứ nước chanh khác.

Bản-hiệu có bán cả nước hơi *Soda* và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

CUỘC ĐẤU VÕ TẠI NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Đêm hôm mồng 7 tháng sáu này (samedi 7 Juin), vào khoảng 9 giờ chiều hội *Boxing-Club Tonkinois* sẽ mở máy cuộc đấu võ tại nhà chớp bóng Palace để lấy tiền quyên vào hội Bảo-trợ-trẻ.

Chương-trình soạn rất cẩn thận và vui vẻ lắm :

Có hai cuộc đấu về của người ta, hai cuộc của người Tây và một cuộc của M. Girance và M. Thọ là một tay võ vì mà nhiều người đã được biết tiếng.

Giá các chỗ ngồi là 0 $ 30 và 0 $ 70.

Cuộc đấu vô hồm 7 Juin này kể toán công đã là vui lắm, mà lại còn phương nhà nhạc đạo quản thừ chín đến giúp sức.

Mong rằng hà con ta ở Hà thành ae vui lòng đến xem thật đông, kẻo phụ mất cái lạc-thú ở nhà chớp bóng Palace chiều hôm ấy.

Ring

Quan Bọc-tọ Bi-cô-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh rất thường, nặng và nguy nước, các bệnh lậu, giang mai lở, đau mắt, các chứng sài-lơ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gà, số 48 bis. Kamei Hàng mới 214

Quan Bác-tọ có cả nhà cho người ốc, người ăn đến nằm, ai cần lại hỏi 2009

Bán một cái xe Moto « *Terrot* » 2 mã lực 3 4, 2 temps, còn tốt lắm.

Hỏi tại M. Saunier, Sergent, Hôpital militaire, Hanoi. 864

BẢN HẠ GIÁ

Giá báo lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08

Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10

Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20

BON INDOCHINOIS

Bản-hiệu cần dùng một tỉ Bon Indochinois 50 $ 00 (giấy quốc-trái Đông-pháp) để nộp tiền ăn-quí.

Vậy ngài nào có thứ phiếu ấy xin đem ngay lại sẽ được giá cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN

Chủ hiệu Fenderie Tonkinoise

38, phố hàng Quạt — Hanoi

Bán một cái nhà số 34, đường Henri-Rivière, Hanoi, cả đất rộng 2.150 m². Hoặc bán cả làm một hoặc chia ra từng lô cũng được. Hỏi ở đấy. 3847

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư đề nghị đăng Báo đầu bệt-Uanh: Nguyên chuyên về người khoa trị bệnh-tình Tunis, Fez, Rabat Casablanca Port-Said Al-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các bệnh lậu. Bệnh đàn bà giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 00

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22, GIÁT nói số 236

2018.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại tòa án. — Phiên tòa ngày thứ năm 6 Juin 1924 xử những việc này :

Tên Lê-văn-Trâm phải một năm tù và hai năm cấm cố về tội đu đăng ; Lương-Quay phạm luật cấm cố phải một năm tù. Ng-thị-Thuc bán thịt trâu ươn, phải phạt 200 quan, Ng-văn-Chu phải 6 tháng tù về tội đu đăng ; Trần-văn-Lương đinh đi lương đảo phải hai tháng tù ; Yirne-Tchay Cau một năm tù. Ng-văn-Thọ 6 tháng về tội ăn trộm ; Lê-văn-Cam 3 tháng tù cùng tội ấy ; Phạm-văn-Tư bốn tháng tù ăn treo về tội ăn cắp ; Ng-văn-Lạc, Ng-văn-Qui và Đỗ-văn-Mới phải mỗi tên hai tháng tù về tội đánh người ta ; Vũ-văn-Ngọc 5 tù năm tù và 5 năm cấm-cố về tội ăn cắp và du đãng.

Bỏ quên trên xe. — M. Barnavon ở phố Marsse lie đi xe bỏ quên một gói đồ thêu Tàu vào hồi 19 giờ chiều hôm thứ năm.

Mme Balmaun ở nhà số 6 phố Lyon cũng đi xe bỏ quên một tấm mạng lụa có kẻ giọc và một cái áo mặc ngoài bằng lượt tàu có thêu.

Xác trẻ con. — Ba giờ chiều ngày thứ năm ở đường Hàng Kinh lại có kẻ vứt xác một đứa trẻ độ 2 tuổi chết về bệnh đậu mùa.

Không phải chó dại. — Con chó của Phạm-châm-Tốc ở phố Lò lợn số 77 cắn tên Nguyễn-thị-Nhuận ngày 18 Mai trước thì nay xét ra không có bệnh dại.

SẼ XIN HẬU TẠ

Tôi có con chó giống « Nhật-bản » sắc trắng, hai tai, lưng và đuôi và vàng nhuốm, cổ đeo cái vòng xích bằng kẽn, có cả khóa và nhạc. Hồi tám giờ tối chủ-nhật nó lạc ra ngoài đường, vậy ông bà nào bắt được cho tôi, tôi sẽ xin hậu-tạ.

Giáp-đăng-Đại

83, Avenue Belgique, Haiphong

HÀ-ĐÔNG

Phạt phần thưởng tại trường Nô-bạn. — Trường này là trường của ông Ng-đình-Phẩm mới sáng tạo được hơn năm nay ở làng Nô-bạn tổng Văn-la huyện Thanh-trì. Hôm 3 Juin mới rồi tức là mồng hai tháng năm ta đã làm lễ phát phần thưởng. Hôm ấy có quan huyện sở tại đến chủ tọa, các thân hào hàng tổng đến đông đủ, lại được cụ thượng Tù cũng đến dự lễ.

Ông chưởng-giáo Đoàn-văn-Đăng có đọc một bài diễn-văn cảm ơn các quan và khuyến nhủ các học trò, cu thượng Tù và quan huyện cũng đọc mấy lời cảm ơn ông Phẩm và ông giáo có bụng mới về dự lễ và khuyến nhủ các cậu học-sinh cố chăm chỉ học hành khỏi phụ lòng ông Phẩm là người đã sáng lập ra trường này, mới được một năm nay mà xem ra thịnh-vượng lắm tới chẳng kém gì các trường tỉnh. Xong mới bắt đầu phát phần thưởng, học-sinh tới trăm người mà phần thưởng sách vở bút giấy cũng nhiều vì tiền quyên được những tấm chục. Trường mới lập được một năm cho nên ông Phẩm và ông giáo muốn khích-khuyến cho học-trò nên phát phần thưởng hết thảy cả trường. Ông Phẩm lại giúp 20 đồng để mua sách vở thưởng hôm ấy, lại đem thêm những giấy thưởng kể hoa rất đẹp của ông in riêng như kiểu bằng. Hết thảy các học-sinh đều mừng-rỡ reo-hò mà các nhà có con em đi học cũng đều lấy làm cảm ơn ông P. ẩm nhiệt thành về việc học thì mới có ngày nay vui vẻ như thế này. Phát thưởng xong có tiệc xăm banh đãng các quan cùng các thân-hào.. Đến tối ông giáo lại cho học-trò rước đèn và rông chơi, rồi lên nhà riêng ông Phẩm ở nhà quê để chào. Nhà trường thì đốt cây bông, quang cảnh thật vui như một ngày hội lớn vậy.

ĐÁP-CẦU

Cuộc lạc-quyên phát phần thưởng. — Đến ngày 14 juin này, là ngày cuối cùng niên-học, trường Đáp-cầu cũng theo như lệ thường mọi năm, sẽ làm lễ phát phần thưởng cho học-trò. Nhân lại được quan Chánh-lạc-quyền, mua thêm sách vở, phụ thêm với sách Nhà-nước cho, để tặng phần long-trọng, hai thành-phố Đáp-cầu, Thị-cầu, những ngài nhiệt-tâm về việc công-ích, mọ lượng hải-hà, quyên cho cũng nhiều. Vậy xin lược đăng qui-tính phương-danh như sau này :

MM. Ng-văn-Hoạch, tri-huyện Võ-giàng 1 p ; Ng-xuân-Mai, c. ả ga Thị-cầu 5 p ; Phạm-trọng-Thông, 24 phố Đáp-cầu 5 p ; Văn-chung hiệu, buôn bán Đáp-cầu 5 p ; Đỗ-đăng-Tòng đại-lý máy tơ Thị-cầu 5 p ; Mai-văn-Tiên, buôn bán Thị-cầu 5 p ; Vũ-đình-Địch, 83 phố Bè Đáp cầu 4 p ; 4 p ; Đỗ-v-Quỳnh, thông-sự sở Phaothủ Đáp-cầu 2 p ; Đào-trọng-Trinh, buôn bán Đáp-cầu 2 p ; Ng-tuấn-Đền, làm ruộng Thị-cầu 5 p ; A-Lim công-ty, buôn bán Đáp-cầu 5 p ; A-Kiem, buôn bán Thị-cầu 5 p ; Lục-tư hiệu, cân gạo Đáp-cầu 5 p ; Nguyễn-Lô, ấm-sinh Thị-cầu 5 p ; Vũ-duy-Trinh, thừa-phái Võ-giàng 2 p ; Nguyễn-Lập, thừa-phái Võ-giàng 2 p ; Vũ-phạm-Thang, thừa-phái Võ-giàng 2 p ; Hà-bá-Đích, buôn bán Đáp-cầu 2 p ; Trương-trọng-Giu, 41, phố Chính Đáp-cầu 2 p ; Chu-văn-Quyền, buôn bán Thị-cầu 4 p ; Đỗ-hữu-Nam, làm ruộng Thị-cầu 3 p ; Thuy-hòa, 3 phố Gạo Đáp-cầu 5p ; Thuận-an-hiệu, buôn bán Đáp-cầu 2 p ; Ha-duy-Toại, thư ký ga Thị cầu 1 p ; Thuận-vinh hiệu, cân gạo Đáp-cầu 2 p ; Di-phong hiệu, cân gạo Đáp-cầu 2 p ; Chu-văn Tòng, buôn bán Thị-cầu 1 p ; Ng-văn-Mậu, 33 phố Chính Đáp-cầu 1 p ; Ng-văn-Thược, 74 phố Bè Đáp cầu 1 p ; Lê-tiến-Nghĩa, buôn bán Thị-cầu 1 p ; Bảo-tâm-Chai, buôn bán Đáp-cầu 1p ; Võ danh 1 p ; Ng-v-Nữu, xóm Đông Thị-cầu 1 p ; Đào-Thận, 9 phố Gạo Đáp-cầu 1 p ; Ng-văn-Luyện, Thị-cầu 1p.

Cộng được là. . . 103 $ 00

Còn ngài nào ra tâm cho về sau, xin tiếp tục đăng sau. Học-trò nào trong năm siêng năng chăm chỉ, thi cuối năm được trông thấy kết-quả những tiền, ngày hôm ấy sẽ được cái danh-dự lĩnh những cuốn sách qui hóa kia, đem về nhà trước là làm đẹp cho cha mẹ, sau là chính mình càng phấn khởi mà cố gắng về sau. Trong mấy tháng hè nóng nực, về nghỉ ngơi tại chốn gia-hương, nếu ông lúc thư nhàn rỗi rãi, đem những cuốn sách ấy ra đọc tưởng bổ ích cho tinh-thần học thức không phải là ít vậy. Và chẳng cũng lại vì thế mà cái bị giữ lễng phí về những sự du hí vô ích cũng giảm bớt đi nhiều. Vậy tư hồi nhỏ ai mà các cậu được như thế ? C. ầng phải trước là nhờ Nhà-nước, sau là t i cái ơn to tát ấy các cận nên g i lòng tạc dạ !

H. H. K. lai cảo.

BẮC-NINH

Lời cảm ơn. Chúng tôi xin cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng gửi thư chia buồn, phúng viếng và đi đưa đám hảo-huynh, phu quản, thân-phụ chúng tôi là :

M. VŨ-TRƯỜNG-XƯƠNG

an táng tại làng Kiều-kỳ (Bắc-ninh) ngày mồng 2 tháng 5 năm Giáp-tí, tức là ngày 3 Juin 1924

Trong khi tang-gia bối rối, không kịp gửi lời cảo-phó, và có điều gì sơ-suất, xin các cụ, các ông, các bà miễn chấp cho.

Nay tạ

Bảo-đệ : Vũ-đình-Nhân,

Vị-vong-nhân : Nguyễn thị-Xuyến,

Vũ-nguyên-Tư, cựu lý trưởng, vợ và con,

Vũ-nguyên-Cảo, vợ và con,

Vũ-nguyên-Bác, học-sinh trường Sư-phạm, vợ và con,

Vũ-thái-Lư, vợ con.

Đồng gia quyến đồng bái tạ.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ Hưng-quốc khánh-niệm. — Ngày mồng hai tháng năm là ngày Hưng-quốc-khánh-niệm. Các nghi chú ngày lễ ấy đại lược như sau này :

4 giờ chiều ngày mồng một trước kỳ-đài nổi 21 phát súng đại-bác, sáng sớm ngày mồng hai : Các thể-lâu, thể-bằng cùng các nơi lâu-thuyền họa-phòng ở dưới nước trên bờ đã thấy đều trương đăng kết thể một cách rất huy hoàng tráng lệ. Suốt ngày ấy ở kỳ-đài phát 1100 tiếng súng lệnh.

9 giờ mai, tại nhà thờ Phủ-cam làm lễ kỷ-niệm đức Bà-đa-lộc thượng-sư (Evêque d'Adran), — Khi làm lễ rất đông — Cũng giờ ấy tại phủ thờ đức Đông-cung Anh-duệ-hoàng-thái-tử có làm lễ tế, một vị đường-quan ở bộ Lại cùng các ông tôn trước khâm mang hành lễ, 10 giờ diễn binh, linh-tập hoàng khố và linh giản cùng khí giới vui ngựa từ trong thành ra cửa thể nhân, kéo ngang trước Phu-văn-lâu rồi vào cửa Quảng-đức. Từ 4 giờ đến 5 giờ chiều đua ghe trước Phu-văn-lâu và đá bóng ở bãi trên. — 5 giờ tối 6 giờ rưỡi cũng trước Phu-văn-lâu lại múa bát-tiên-quá-hải ở dưới nước. Từ 9 giờ đến 10 giờ đêm múa tam-đa bát-dật và chung có múa đèn, múa sư-tử và thắp đèn, 10 giờ đến 11 giờ đốt các thứ pháo bông và thi các thứ đèn rất là kinh xảo.

Các cuộc khánh hạ ngày lễ kỷ Hoàng-thượng phụng lưỡng Tôn-cung ngự lâm và có thiết tiệc sâm-banh và cu·c đạ-vẽn khoản đãi quan Khâm-sứ quan Mẫu-bình cùng liệt hễn vân võ hai chính-phủ.

Suốt ngày đêm ấy trời tanh ráo mát mẻ, người đi xem rất đông, dưới nước trên bờ như hoa như gấm vậy.

Kỳ thi Thành-chung tốt-nghiệp năm nay. — Kỳ thi Thành-chung tốt-nghiệp năm nay, số học sinh trúng tuyển là 47. Trong số ấy thì học-trò trường Quốc-học đậu 25 người, trường Pháp-Việt ở Vinh đậu 10 người, trường Đông-khánh 5 người, trường thầy dòng 7 người. Ấy là kỳ vấn-đáp, vào được 50 mà chỉ hỏng 3 trong số 47 người ấy, người đậu thứ hai là Mme Ưng-Quả, người đậu thứ hai là Mme Nguyễn-thị-Thâm là vợ ông thâm-phán Ưng-Thuyên, là em chồng với chị dâu cùng trong một gia-đình mà học hành được như thế, thật cũng một cái gia-phong rất tốt. Hai thí-sinh ấy lại được quan trường khen ngợi đặc cách.

Năm nay đầu bài ra trong kỳ thi ấy không cùng với bài ra ở Hanoi, vậy nên đăng như sau này :

Âm tả

Le choix de l'emplacement de Hué

Quand, au 18 siècle, les fondateurs de Hue transporterent la capitale en ces lieux peu élegants, ils obéirent à des considérations a la fois religieuses et politiques.

De son orientation, des conditions intimes du sol, de la disposition du fleuve et des montagnes de cet emplacement de la sagesse et le bonheur futurs de la dynastie. Les géomanciens découvrirent aussi tous les signes favorables au transport et à l'établissement de la ville. C'est une croyance profonde chez les Annamites, que l'homme est entièrement soumis aux commandements de la terre et des astres et que son sort est étroitement dominé par les esprits qui en emanent. Aussi nous, annamites, sages de la residence d'un empereur, on saisit l'importance d'un pareil choix. Il faut que le maître suprême se trouve, pour mediter sur ses devoirs et pour gouverner ses sujets, installé de la manière la plus propice. Il ne saurait appliquer la justice en toute serenité, si le dragon sagittaire, sous ses pas, si les elements se declarent contre lui, si les maisons genies l'accablent. Mais a chaque precedement, il est bien a l'abri de ses graves inconvenients. Nulle retraite n'est aussi favorable aux pensees philosophiques et nulle n'invite mieux a la pratique du devoir.

Francois de Tessan.

Luận Pháp-văn

Après quelques années d'absence vous revenez au village natal et vous avez apporté avec vous de vieille ecole que vous avez frequentée jusqu'à l'age de douze ans, va être detruite et remplacée par une neuve. Vous la visitez une dernière fois. Ces souvenirs vous reviennent nombreux et prieis accompagnés de beaucoup d'emotions. Vous vous placez à imaginer quel sera l'avenir de la nouvelle ecole et les eleves qui la frequenteront à leur tour.

Khoa học

Microscope — Fossiles

Toán pháp

1. — Un champ rectangulaire a 500 m. de perimetre et 200 m. de diagonale. On demande la surface. Chaque ha donne 5000 kg de paddy par an. Le paddy se vend à 4 p. 00 les 100 kg. Le cultivateur place la somme obtenue à interets composes pendant 7 ans au taux de 5 %. Calculer la somme obtenue à la fin du placement.

II. — Pour faire des briques un entrepreneur doit prendre de la terre dans un champ de forme d'un trapeze. Dans la grande base est à 6 m. d'une route.

(Bases du champ 40 m. et 25 m., hauteur 36 m.)

Le sol doit être creuse sur une profondeur de 1 m. 50. Le champ est partage par des droites parallèles aux bases en trois bandes d'egale largeur. La terre extraite est transportee sur la route par des coolies qui prennent chaque fois 10 kg. On demande :

1° Le nombre de charges extraites de chaque bande.

2° Le cout de l'extrait total, sachant que le prix de transport d'une charge est de 0 p. 005 pour la 1re bande et que ce prix va en augmentant de 0 p. 01 et de 0 p. 015 d'une bande à l'autre. (Densité de la terre étant 2).

Nghề nuôi vịt năm nay. — Năm nào đến cuối tháng tư đã thấy vịt bán đầy chợ, mà những con vịt to rất béo và rất ngon. Năm nay cuối tháng tư cũng có vịt nhưng vịt đã ốm mà lại đỏ, ấy bởi năm nay mất mùa mà vịt không có lúa ăn nên phải gầy ốm, tuy thế mà các nhà nuôi vịt cũng chẳng lỗ vì họ cứ như giá các năm họ bán cho nên nghề nuôi vịt năm nay vẫn thấy thịnh vượng vậy.

(Xem trang thứ tư).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có tri không ai có thể tin được.

Xin xem kỹ ca sơ-sanh cho kẻo nhầm to !!!

Ngày xưa ? thang mắn, miễn hiểu Khải định thứ ba, tàu Nội các phong lại cho phê rằng :

Chiếu nay đại dược phòng của MONTES gại ông, có chế ra một thứ rượu bổ đã bằng ngữ dược quốc gia hay, dùng nên sức thường, trước lắc phê thì gửi cho qui khách, phòng chẳng ông để tỏ thành-giả.

Khâm thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, lớn, bé dùng được cả. Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quí, mà vị-tất có được công-hiệu cho tỉnh chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Những kẻ hay ngứa gãi đau đớn đã lâu năm, hễ dùng thuốc thoa Cadum mà thoa thì êm-ái nhẹ liền, ăn ngủ lại đặng, khỏi lo có những bịnh ngoài da, nào là : nổi phong, nổi đơn, nổi mụt, nổi nhọt, ghẻ ngứa, bị trầy da, đức tay đức chơn, bị phỏng, có lát, nổi mày-đay, nổi vẩy-cá, sẩn-sưởng, cướng mụt nẩy mụt kia, vân, vân.

Các ông các bà, hay nhớ ngày nào thì mua ngày nầy, cho đặng một hộp thuốc ấy, hỏi tiệm bán thuốc quen của các ông các bà thì có.

CÔNG TY ĐIỆN KHÍ ĐÔNG PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà nội ngày 11 Avril 1924 về giá mua điện thắp đèn, và điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty được Hà Đông-pháp có lợi thỉnh các nhà mua điện đến buông giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp phép.

Ông Tổng quản-lý
G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lợi để qui khách biết rằng công-ty mua được đèn điện hạ giá, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, và 50 bougies định giá là 3 fr. 50.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu QUINQUINA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền Hanoi.

2099

HIỆU
MINH-DƯỜNG
MAI-CHÍNH TỔNG CỤC
CHUYÊN BÁN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ TỈ BÀ
Giáp phố Hàng Gai số 83

Hiệu Bảo chế trung-ương Vân-nam

Chi-điếm ở HỒ KOW gần LÀO-KAY

BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC

Giá bán phải chăng

Các tỉnh gởi mua cũng được

3843

Phường Xiếc Việt-Nam với hội Nông-Công-Thương

Tối chủ-nhật 8 Juin này, phường Xiếc Việt-Nam của ông Fa-duy-Hiển diễn một buổi đặc-biệt quyên cho hội Trung Bắc-kỳ Nông Công-Thương Tương-tế này thực là một buổi diễn xiếc rất trọng thể. Trước khi từ giã đồng bang mà đi ngoại-quốc, các bạn đeu nhiệt-thành hứa rằng buổi đó sẽ hết sức tỏ tài nghệ mình để hiến bạn Hà-thành ta một cuộc vui hoàn-toàn. Trước hết bản-hội xin cảm ơn về tấm hảo-tâm của ông Fa-duy-Hiển cùng cả phường xiếc Việt-Nam và xin kính mời đồng-bào đi xem cho đông để khuyến-khích cho các nhà tài nghệ trước khi xuất-dương vậy.

Hội-trưởng, Ng-huy-Hợi lai cảo

Thưởng chè thơm

Xin mời qui-khách chiếu-cố sơn chè SINH-THÁI; trong những gói chè SINH-THÁI phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có giá trị, chứ không giảm thưởng lặt vặt 1 2 xu.

Xin quà bộ đến hiệu.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31

HANOI

Quí-khách cần việc gì ?

Đem công cuộc của mình đặt làm một công-ty vô danh dư ?

Thu xếp việc buôn-bán của mình dư ?

Lập sổ-sách buôn-bán dư ?

Tìm một người kế-nghiệp hoặc một người chung-phần dư ?

Quý-khách ở đâu, tôi cũng đến được.

Các giá của tôi rất phải chăng.

P. Em. VALETTE

Comptable-Expert-Comptable
Ex-Chef de Service de la Maison Armand Rousseau, 7
(Ancien Hôtel du Tonkin)
HANOI

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3042 PHÚ-THỊNH kính cáo.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Cải lương hý kịch diễn theo lối chèo

Kính trình qui-khách biết rằng :

Tối thứ tư 11 tháng sáu tây này

Mời các ngài lại xem diễn tích hát :

« MỘT TRẬN CƯỜI »

Là một tích hát chèo diễn khác mọi ngày từ đầu đến cuối, toàn những điều hát chèo hát đối đáp từng vai ngắt 2u điệu.

Các điệu hát kể tạm như sau này :

1- Nói tạm	10 Ca hành vân
2 Vi	11- Nói mát
3- Hát cách	12- Hát thẩm
4- Bồng-mạc sa mạc	13 Hát bài
5 Hát đường tường	14- Hát lửng
6- Trống quân	15 Ca cổ bản
7- Hát gối-hạc	16 Ca nam
8- Hát sắp	17- Hát gịp chèo.
9 Hát nam	

Bán vé từ tối thứ ba

Bản kịch này đã in thành sách, bán tại rạp hát, giá 2 hào một quyển.

Tối thứ bảy 7 Juin 1924

CẨM HƯƠNG ĐÌNH

(Hồi thứ 8)

Lòng nghĩa khí, dạ trung trinh.
Kia oan, nọ thác thẩm tình cho ai.
Gan già mẹo trẻ không hai.
Nạn trong thoát khỏi, ước ngoài ưa may.

Tối chủ nhật 8 Juin 1924

ANH THƯ TUYỆT HẬN

Tiếc công nuôi bạn thay chồng.
Giới trên để khách ma hồng phỏi pha.
Hữu tình ta lại gặp ta.
Đố ai đã biết quan tòa là ai.

Tối thứ hai 9 Juin 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

TẾ PHỤ HÀM OAN

(Hát chèo)

Tích thứ hai :

NGŨ-THIỆU BỊ VÂY

(Hát tuồng)

Tối thứ ba 10 Juin 1924

PHAN TRẦN

Tích hát chèo cổ : lắm câu hát hay, nhiều vai trò đi-h-đáng.

Cần dùng :

Một người Cai thợ đồng (chaudronnier);
Một người Cai thợ tiện (ajusteur);
Một người Cai thợ mộc (charpentier).

Khách hay Annam cũng được, để dùng và chữa các tàu hỏng, nếu làm được việc sẽ được cao công.

Ai muốn xin làm, cứ hỏi nhà nhật trình.

3841

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên
P. Fondé de CHATAIGNEAU.
Ký M. GRENÉS.

2094

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đèn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.
Thợ khéo kỹ công nét giá thượng.

3077

SỰ-TÍCH MẠNH-LỆ-QUÂN

再生緣

Bộ tiểu-thuyết TÁI-SINH DUYÊN (sự tích Mạnh-lệ-Quân) chia làm hai cuốn. Tiên-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0$90 ; liền cước-phí 0$20. Ngài nào muốn mua, xin gửi thư và mandat cho ông NGUYỄN ĐỖ MỤC, Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

Nay kính cáo.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** đánh tiếng lâu nay, hàn nơi đem ... được Lập Biệt Lang chi khỏi Lịch làm.

Có mua xin ... ông cho ... hộp PHOSPHATINE FALIÈRES ... cho đủ tính cung là ... cho ... hết ... mình.

Có trữ bán ... hết — Tại chỗ thợ ... Paris ... Tu Bertin

AI MUỐN CÓ NƯỚC XUỐI VICHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước xuối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vị, đau thận cùng vô số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận xuối ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế Montès, NHÀ BA CHUÔNG ở buôn thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng chẳng tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế **NHÀ BA CHUÔNG**, mà mua muối Sels Vichy.

Số 85

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nói xong, tức-khắc sai người phi báo các quan văn võ trong thành. Quan Đô-đường là *Đông-phương-bạch* nghe báo, giật mình kinh-sợ mà rằng :

— Quái-lạ ! trong nơi cấm thành mà làm sao lại có những tay đại-đạo lẻn vào được ! Việc này ta biết khu-xử thế nào !

Nói xong, tức khắc trao cờ lệnh-tiễn, sai người phi ngựa đi truyền cho các quân-sĩ canh cửa thành phải đóng chặt cửa lại, không để đứa đại-đạo tẩu thoát được.

Bấy giờ *Đông-phương-bạch* cùng các quan văn võ trong thành đều kéo đến *Hoa* tướng-phủ. *Đông nhân* đứng nghênh-tiếp.

Đông-phương-bạch hỏi *Đông-nhân* rằng :

— Dám hỏi *Đông* tiên-sinh ! Hôm qua thế-huynh tôi làm lễ thành-hôn, chẳng hay đâu đuôi thế nào mà lại xảy ra sự đại biến ấy ? Tôi đã truyền cho các cửa thành phải khóa chặt, để nghiêm tra đứa đại-đạo, mà báo thù cho thế-huynh tôi.

Đông nhân đáp rằng :

— Đêm qua xã-sanh nhập phòng, bấy giờ vào hồi canh hai, không biết bị đứa hung-ác nào giết chết, dám xin đại-nhân cung các quan hết lòng tra-xét giúp cho. Tôi cũng sẽ xin viết thư sai người tiến Kinh để báo tin cho *Hoa* tướng-công biết.

Đông-phương-bạch nói :

— Hà-tất tiên-sinh phải dặn, đó là bổn-phận của kẻ học-sinh này.

Nói xong, ngảnh lại bảo các quan văn-vũ rằng :

— Các ngài nên phải hết sức tra-xét cho ra đứa đại-đạo này, chớ để cho nó tẩu-thoát được, kẻo việc này quan-hệ rất lớn : một là *Hoa* tướng-công quở trách ; hai là động đến tai thánh-thượng thì các quan văn-vũ trong thành này, tất đều bị giáng-cách không sai !

Tôn tri-huyện cúi đầu mà bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-nhân ! Ty-chức xin vào trong phòng khám-nghiệm hình-tích, rồi sau sẽ bẩm trình để đại-nhân xét đoán.

Đông-phương-bạch nói :

Việc này rất quan-hệ cho quan huyện, quan huyện nên phải gia tâm cẩn-thận mới được.

Tôn tri-huyện cùng mấy tên nha-dịch đi vào nhà trong. Liền thấy đến nơi tân-phòng. Vừa tới ngoài phòng, đã nghe tiếng *Đông* phu-nhân than khóc.

Tôn tri-huyện bảo tên gia-đình chạy vào bẩm với *Đông* phu-nhân rằng :

— Xin phu-nhân hãy nín khóc để cho chúng tôi được vào khám nghiệm kỹ càng.

Tôn tri-huyện ngẫm nghĩa hồi lâu, nghĩ thầm : một tòa nhà cao lớn bền vững như thế này, chẳng hay đứa đại-đạo đi đàng nào mà vào cho được.

Tôn tri-huyện truyền lấy một cái thang, rồi thân-hành trèo lên mái nhà, ngẫm đi ngẫm lại mấy lượt, tịnh không thấy hình-tích gì. Mái ngói vẫn y-nguyên, chẳng có một chỗ nào xô-lệch.

Tôn tri-huyện lắc đầu mà rằng :

— Không phải đại-đạo !

Tôn tri-huyện lại trèo thang xuống, đi ra nhà ngoài, bẩm với *Đông-phương-bạch* rằng :

Dám bẩm đại-nhân ! Ty-chức đã xét kỹ xung quanh và cả trên mái ngói, đều không thấy có hình-tích gì thì việc này quyết không phải là đại-đạo. Dám xin đại-nhân cứ cho phép mở cửa thành, để khiến nhân-dân đi lại buôn-bán, không đến nỗi ngăn-trở.

Đông-phương-bạch nói :

— Quan huyện đã đoan nhận là không phải đại-đạo thì là cứ cho mở cửa thành. Giả-sử sau này có đại-đạo tẩu-thoát, tội quan huyện phải chịu trách-nhiệm.

Tôn tri-huyện lại sụp lạy mà bẩm rằng :

— Xảy có sự gì sơ-suất, ty-chức xin chịu tham-hạc.

Đông-phương-bạch nói :

— Nếu vậy thì bản-chức cứ cho phép mở cửa thành, nhưng còn hung-thủ là ai, quan huyện phải tra-xét cho được.

Tôn tri-huyện lại sụp lạy mà bẩm rằng :

— Ty-chức xét được thế nào, sẽ xin tường-bẩm.

Đông-phương-bạch bảo các quan rằng :

— Bây giờ các quan hãy lui về trước, để bản-chức ở lại, còn có thẩm sư-mẫu !

Đông-nhân nói :

— Dám xin đại-nhân cứ về, để rồi tôi sẽ nói với tiện-muội.

Đông-phương-bạch cùng dạy các-từ lui ra, các quan thảo sau lần-lượt cùng đi tất cả, chỉ còn có *Tôn* tri-huyện ở lại để khám-nghiệm tử-thi mà thôi. *Tôn* tri-huyện lại đứng dậy đi vào nhà trong, truyền cho nha-dịch xét-nghiệm thi thể *Hoa-văn-phương*.

Viên hình-phòng thư-lại xem xét thật kỹ, rồi báo rằng :

Bước cổ họng có một vết thương bằng lưỡi dao, sâu 2 tấc 8 phân, rộng 2 tấc. Trên đầu có một vết kiếm sâu 3 tấc và trên đó có một vết kiếm sâu 2 tấc 6 phân, còn khắp mình không có thương tích gì nữa.

Tên hình-phòng thư-lại khám biên đâu đấy, đệ trình ở trước công-án. *Tôn* tri-huyện xem qua một lượt, rồi đứng dậy bước vào trong phòng, xét lại các chỗ thương-tích và truyền cho phép đem khâm-liệm.

Tôn tri-huyện nói với *Đông-nhân* rằng :

— *Đông* tiên-sinh ơi ! Trong phủ đây có bao nhiêu gia-đình, xin tiên-sinh liệt khai ra, để cho bản-chức được xét hỏi.

Đông-nhân nói :

— Vâng ! để tôi xin bảo khai.

Hồi lâu, đã liệt-khai tất cả các tên gia-đình trong phủ vào một tập giấy, đệ trình *Tôn* tri-huyện, và bắt ra đứng sắp hàng cả chung quanh. *Tôn* tri-huyện chiếu theo các tên đã kê trong sổ, điểm hết từ đầu đến cuối, chỉ thấy thiếu có một mình *Hoa-hữu-linh*.

Tôn tri-huyện hỏi rằng :

Còn *Hoa hữu-linh* là người thế nào ?

Các gia-đình bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-nhân ! Hắn là một tên thư-đồng vẫn hầu chủ-nhân tôi.

Tôn tri-huyện hỏi :

Năm nay hắn độ bao nhiêu tuổi ? sao lại không ra chực đây ?

Các gia-đình bẩm rằng :

Dám bẩm đại-nhân ! Năm nay hắn 16 tuổi, không biết hắn trốn đi ngã đâu ở đâu !

Tôn tri-huyện mới không hỏi nữa, lại nhìn thẳn-sắc trong bọn gia-đình, tịnh không có đứa nào hoảng-hốt biến-đị cả. *Tôn* tri-huyện nói với *Đông nhân* rằng :

Việc này không phải đại-đạo, mà cũng không phải trong bọn gia-đình, vậy bản-chức dám xin tiên-sinh cho phép được hỏi tiểu-phu-nhân, may ra biết rõ đầu đuôi việc này vậy.

Đông-nhân nói :

— Vâng ! để tôi xin vào nói với xá-muội.

Đông-nhân vội-vàng đứng dậy đi vào trong phòng, bảo *Đông* phu-nhân rằng :

— *Tôn* tri-huyện muốn hỏi chuyện con dâu ta, chẳng biết có nên cho nó ra không ?

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC TRONG KỲ

QUẢNG-BÌNH

Lễ Hưng-quốc-khánh-niệm — Lễ Hưng-quốc-khánh-niệm năm nay cử hành một cách long trọng lắm. Sáng hôm 2 ở hoàng-cung làm lễ bái khánh có quan sứ và các quí quan đến thị lễ, tối hôm mồng một có cuộc đi ẩn đăng rất rực rỡ có học-trò trường Pháp-Việt dự cuộc.

Tối mồng 2 ở hoàng-cung mở cuộc dạ-hội (Soirée) vui lắm, múa hát bóng, nửa đêm mới chung cuộc. Tối hôm ấy pháo bông đốt sáng một góc trời, quang cảnh rực rỡ lắm.

Lễ phát phần thưởng ở trường Pháp-Việt. Lễ phát phần thưởng ở trường Pháp-Việt đã cử-hành hôm chủ-nhật 1er Juin, quan Sứ làm chủ-tọa và đình đang-việt hiếu; các viên-chức tổng sự các sở dự lễ cũng đông.

Ông đốc Trần-Kinh đọc bài diễn văn bằng chữ Pháp, lại một viên trợ giáo đọc bản-dịch bằng quốc-văn. Quan sứ ứng khẩu đáp lại, nhiều lời ân-cần lắm.

Kỳ phát phần thưởng này nhiều sách vở mà toàn là sách giáo-khoa thiết-dụng cho học trò cả.

QUẢNG-NGÃI

Quan lại thuyên chuyển. — M. Đào-như Thuần tri-huyện Đức phổ, mông thăng tri-phủ phủ Hàm-thuận (Bình-thuận) đã khởi hành ngày 13 tháng 4 vừa rồi. M. Phạm-phú-Triết là hậu-bổ thăng tri-huyện vào thay.

Khan bạc hào. Trong khoảng một vài tháng nay, không biết vì thế nào mà bạc hào khan lắm, rất là bất tiện cho các nhà buôn vô cùng. Vì rằng muốn bán một vật gì cho ai vài ba hào, ngờ người mua đưa bạc đồng ra thôi, thì không làm sao có bạc hào để thối lại, nhà nào cũng thế, thành ra người mua hàng đi đi lại lại hoài đâu mua cũng vẫn không có bạc hào! Các nhà có bạc đồng muốn đổi ra mà tiêu chi cũng khó, đem bạc đi đổi không, thì không ai chịu đổi, mà muốn đổi cho có bạc hào, thì phải tìm vật chi mà mua, nhiên hậu người mới chịu đổi cho, mà vật ít tiêu quá cũng không được, ít nữa cũng ba bốn hào sấp lên mới có đổi nhà đổi cho, còn không thì đành cầm bạc ngó mà chịu! Có tiền mà tiêu khó, coi cũng đã gay! Thế là hết tiện cho cả hai bên, kẻ mua người bán cũng đông một mạch! Bạc hào đã khan, còn xu cũng không có đủ dùng! Nghe nói các nơi đã tiêu đồng 5 xu, mà đây thì chưa được thấy chút tăm dạng! Mong rằng nhà nước sẽ tải bạc hào các nơi dự dụng đến, đây, để đổi cho các nhà buôn cùng cả nhơn dân thì may cho ta biết ngần nào! Mong lắm thay!

Thi bằng sơ-học Pháp-Việt. — Ngày 27 Mai vừa rồi lại trường Pháp-Việt đã bắt đầu thi bằng Sơ-học Pháp-Việt. Học-sinh ứng thí được 91 người, vào kỳ vấn-đáp được 53, hỏng mất 3, còn 50 trò được trúng-tuyển, trong số ấy có hai cô nữ-học-sinh. Thi đến chiều 29 mới xong.

Tỉnh ta sự học ngày một mở mang, học-sinh ngày một đông đúc, cựu-học hãu hết, tân-học tràn ra như nước dộng, mấy dõn, xô-đẩy cạnh-tranh rất là kịch-liệt, mỗi năm số học-sinh trúng-tuyển càng thấy tăng mãi lên: năm nay đã đến số 50 trò đỗ, so với các năm trước, khác xa vô-cùng. Thấy thế mà vui mừng cho tỉnh ta sự học đã có cơ thạnh-đạt vậy.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, dầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES DEHAUT

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

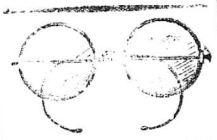
Những buổi giời mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu mẩn, cùng nhiều chứng ở dạ mà ra nữa.

Thuốc Hemostyl Roussel có mấn nguội mát, lấy trong lúc ngủ dưỡng sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi uống thuốc:

Hemostyl Roussel

LAPOSTOLLES

Kính nhật hợp thời

Gọng vàng vành đồi-mồi, mắt kính mài đeo, mỗi cái ..... 1$60 và 3$20

Toàn đồi-mồi 1.20

Hộp aluminium 0.60

TONG-YUNE-TAI VING KY

40, Rue du Chanvre

HANOI

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm và cái vị nó rất ngon.

Rượu ấy khoẻ và bổ làm cho người mới đau khỏi được phục sức, trị được bệnh huyết suy, bệnh sốt rét cùng bệnh mệt nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức khỏe nên dùng rượu này.

Hiệu GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đương làm đại biểu bán rượu ấy cho khắp cả hạt Đông-pháp.

Ba vị thuốc hay

Nhất kiến hiệu

1) BẠCH-ĐỚI HOÀN, chuyên trị đàn-bà tiền-kiết ba mươi, bách đới thường lưu: mỗi chai 1$ 0

2) THUỐC HO, ho hàn, ho nhiệt điều hợp dụng, ho nặng đến đàn uống giá nửa chai nhẹ ngay lập tức: mỗi chai 0$30.

3) HOA LIỄU GIẢI-BỘC HOÀN, thuốc này các vị thiếu-niên nhiều ngải đặc dụng, vì nó là chẳng những trị bệnh lậu, còn có thể giải-độc mọi chứng khác.

Trong hiệu lúc nào cũng có thầy thuốc, nếu hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu-cố cho từ 1$00 trở lên, xin gửi thêm 20%, tiền cước về cho chúng tôi xin gửi đến ngay.

TIÊU-HẠNH-LÂM

161, Phố hàng Buồm, Hanoi

2196

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯƠN CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra. Thuốc hườn này trị các chứng bịnh

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147 Faubg St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy hiệu thuốc.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, BỆNH ĐAU GẦN, BỆNH BUỒN BỰC

Khi bị người ta đau nặng, đau gần, thì thấy không ngủ được, tâm gần đau cứng, người không ra sức đau lòng, đau ngực, nhớ thì chép miệng, cứ tưởng trong mình khó ở mà hình như điên dại, có việc không muốn làm, nếu không chịu chữa ngay thì chết cũng nên.

Trong những trường hợp nặng, mà muốn cho ngủ ngon giấc, khỏi thấy đầy không thấy nặng bao, thì nên dùng thuốc *Neurinase*.

Thuốc này có tiếng đã lâu. Trị bệnh đau gần, nhức đầu, thần-kinh rất tốt. Đàn bà đau gần cốt cũng nên dùng